

Setembre social | Actualitzat el 12/09/2023 a les 08:16

?Ares Alma: «La societat tendeix a amagar la mort dels bebès, jo els tatuo per sempre a la pell»

El Proyecto Gea neix de l'experiència dolorosa d'Ares Alma, que va perdre la seva filla Gea al cap de minuts de néixer després de 17 setmanes de gestació i que, durant el tercer embaràs, li diagnosticuessin una cardiopatia congènita al seu fill Egan | «Davant la mort d'un bebè val més una abraçada que cap paraula»

Ares Alma, davant del seu estudi de tatuatge a Cerdanyola | (AM)Arte Fotografia - Sandra

Ares Romans, més coneguda com a Ares Alma, és mare de quatre criatures, il·lustradora i tatuadora. A la seva pell ha viscut la cara sovint silenciada de la maternitat; la seva segona filla, Gea, va néixer a la setmana 17 de gestació i va morir minuts després. Durant el seu tercer embaràs li van diagnosticar una cardiopatia congènita al seu fill, l'Egan. De la seva experiència dolorosa va crear el Proyecto Gea, una xarxa d'acompanyament a les famílies en dol i amb diagnòstics complicats.

Explica'ns, on i quan neix la teva passió per l'art i la il·lustració?

Des de petita, gràcies a la meva mare, vaig créixer envoltada d'art i de museus i també de dibuixos divertits que feia el meu pare. A mi m'agradava dibuixar a tot arreu on se suposa que no tocava dibuixar. Però, realment, ningú va veure que potser podria viure fent allò que m'apassionava. Afortunadament, ho vaig descobrir jo mateixa.

Abans, però, vas treballar en àmbits que poc tenien a veure amb la il·lustració...

Sí, de fet, jo soc instructora de busseig i durant molt de temps vaig treballar vinculada als esports de risc. El dibuix fins aleshores havia estat un hobby per dibuixar el que sentia; tinc diaris sencers plens de dibuixos... L'any 2004, vaig tenir un accident que em va impedir continuar amb el busseig i em vaig formar en màrqueting, fins que un dia em van demanar que il·lustrés un manual i vaig veure que jo volia viure d'això.

Ares Alma preparant-se per fer un tatuatge en el seu estudi de Tatuajes Hechos con Amor a Cerdanyola
Foto: (AM)Arte Fotografia - Sandra

I, quan i com decideixes ser tatuadora?

Va ser fa uns anys quan vivia a Xile. Allà vaig conèixer al meu company, en Jorge. Un dia, vam anar a fer-nos un tatuatge a un estudi i l'experiència va ser terrible, ens vam sentir molt mal atesos perquè ningú va entendre que allò era important per a nosaltres. Quan vam sortir per la porta, vaig decidir que em convertiria en tatuadora; volia tatuar històries d'amor. Casualment, vaig trobar un curs a Santiago de Xile, pocs dies després, i aquella formació em va canviar la vida.

Poc després tornaríeu a Catalunya i obriries el teu estudi.

La veritat és que no ho teníem previst; ens havíem comprat una furgoneta perquè volíem fer la volta al món. Però, la vida tenia altres plans per nosaltres i poc més tard vam saber que estava embarassada del meu fill gran, l'Océano. Vam haver de cancel·lar el viatge i vam aparcar la furgoneta a un garatge d'uns amics a Xile. Encara hi és allà. Vam decidir tornar a Catalunya i vaig començar a tatuar en diversos estudis, em buscava la vida com podia... No va ser fins a l'any 2021 quan Tatuajes Hechos con Amor va obrir les portes a Cerdanyola.

Un cop a Catalunya va néixer l'Océano i el març de 2020 la segona, Gea. El seu cor va deixar de bategar minuts després de néixer.

Efectivament. Amb la mort de la Gea la meua vida es va aturar. Va ser deu dies abans que ens confinessin per la Covid-19; per mi va ser un regal. Ens va permetre estar junts, en Jorge va tenir la baixa de paternitat, ens vam posar una hamaca al pati de casa, ens despertàvem amb calma... Recordo aquells dies com una època de llepar-nos les ferides i en la qual ningú va haver de venir a casa a dir-nos res. L'espai familiar que ens vam donar va ser determinant per a començar a transitar el nostre dol. Més endavant, i a poc a poc, vaig començar a buscar respostes a tot el que m'estava passant i això em va ajudar molt.

Una mare amb una criatura amb un diagnòstic complicat veu el disseny del tatuatge que està a punt de fer-se amb l'Ares Foto: (AM)Arte Fotografía - Sandra

Algun cop t'he sentit parlar del microquimerisme fetal, què és exactament?

És una mena d'intercanvi de cèl·lules que es dona durant l'embaràs entre la gestant i el bebè. A través del qual, hi ha cèl·lules del bebè que viuran per sempre en la mare, i viceversa, m'agrada, perquè una part de la mare es va amb ells mentre una part d'ells es queda per sempre amb nosaltres. Penso que si a més a més els portem tatuats a la nostra pell, simbolitzem aquest vincle per sempre. I, sovint, poder veure-ho físicament en el dia a dia i a la nostra pell, acaba sent fonamental per conèixer millor amb el dol.

De fet, de la teva pròpia experiència neix el Proyecto Gea, una iniciativa per acompanyar les famílies que viuen la pèrdua de les seves criatures. Com i quan decideixes crear aquest projecte?

Un mes després de néixer la Gea, li vaig dir a en Jorge que m'ajudés a aguantar-me la pell per a fer-me el peixet que la representava al meu braç, al costat dels altres peixos que tinc i que representen la meua família. Ell m'aguantava la pell. Òbviament, el tatuatge em va sortir fatal, perquè plorava mentre m'ho feia, però tatuar-la va ser reparador... Part d'ella estava en la meua pell. Aquella experiència va ser tan important per a mi que vaig decidir crear el projecte: la societat tendeix a amagar la mort dels bebès, jo els tatuo per sempre a la pell de les famílies que transitaven el dol perinatal i gestacional. A més a més, acompanyant a les famílies alimento també el meu propi dol, per tant, acaba sent sanador. És molt bonic veure com aquesta iniciativa que va començar sent un acompanyament a través dels tatuatges i les il·lustracions, s'ha convertit en un projecte d'acompanyament que va molt més enllà.

Una mare que es tatua a l'estudi d'Ares Alma, l'abraça emocionada per l'experiència Foto: (AM)Arte Fotografia - Sandra

En què consisteix, exactament?

M'he format com a doula i ara, més enllà de l'experiència dels tatuatges acompanyo a les famílies des de bon primer, quan reben la confirmació de la mort de la criatura o, fins i tot, quan reben diagnòstics complicats. El suport en aquests moments és crucial, sovint les han de prendre decisions complicades o, fins i tot, interrompre l'embaràs, jo estic amb elles per a acompanyar-les.

Com ho fas?

Ho puc fer en el part, en el postpart i em puc encarregar de fer les comunicacions a la família, adaptant-me al que cada família necessita. Estic al costat de les famílies durant el naixement, els hi ofereixo els recursos que necessiten i també estic a la seva disposició per la logística amb la resta de la família. Informo, per exemple, sobre frases que és millor que no reproduïxin al seu entorn, com la típica de «ets jove, ja en tindràs un altre»? És a dir, m'adapto a cada família perquè puguin lliurar-se al dol i perquè trobin el suport que necessitin en el seu entorn.

Deies que també acompanyes els diagnòstics complicats. Al teu segon fill viu, el tercer, li van diagnosticar una cardiopatia congènita durant l'embaràs. Ens preparen prou per enfrontar-nos a aquests diagnòstics? Com ho vas viure?

Cal tenir en compte que el diagnòstic de la cardiopatia del meu fill Egan va arribar pocs mesos després que Gea morís; per tant, va ser un xoc inhumà. El primer que vaig pensar va ser com era possible que la vida em tornés a posar en una posició tan complicada com a mare. Ha estat un procés molt difícil. Més endavant vaig veure que la meua pròpia experiència m'havia donat eines que podien acompanyar altres famílies que encabien perfectament al Proyecto Gea. Per això, ara no només acompanyem la mort perinatal o gestacional sinó que anem més enllà per acompanyar

també els diagnòstics complicats.

Un dels tatuatges d'Ares Alma Foto: (AM)Arte Fotografia - Sandra

Anem acabant. Has tingut quatre criatures i t'ha tocat viure la cara més intensa de la maternitat. Com la visualitzaves abans de ser mare?

Vaig voler ser mare des de petita, ho tenia molt clar. Per això, vaig viatjar molt abans de ser-ho i estic molt orgullosa d'això. Jo m'havia cregut la imatge edulcorada que ens venen de la maternitat. Estava convençuda de què podria continuar amb la meua vida de nòmada sent mare, volia viure del que féssim aquí i allà. Però, ràpidament vaig veure que allò era una fal·làcia. Tot arribarà.

Quin missatge t'agradaria enviar a les lectores que tenen una amiga, familiar o companya que acaba de perdre un bebè?

Els hi diria que, davant la mort d'un bebè de vegades val més una abraçada que cap paraula. No fa falta dir res; perdre una criatura és tan horrible que no existeixen paraules que sanin. Com millor podran ajudar és donant espai, portant tàpers, passejant al gos o preguntant el nom del bebè i apuntant-se la data en la qual va néixer. En contra del que molta gent creu, parlar d'ells ens ajuda.